

[Socialministeren]

pct. pr. år ligesom lønningerne. Og hvad skete der så i de to første år? Lønningerne steg næsten ikke mere end de 4 pct. pr. år. Det havde således været en ganske gunstig ordning for folkepensionisterné. Men et flertal i Folketinget – det er korrekt – ønskede at fastholde den automatiske regulering, og det blev så resultatet. Det, jeg bare synes hører med i denne diskussion, er at få fastslået, at det ikke var sådan, at regeringen bare foreslog dette afskaffet uden at sætte noget andet i stedet. Det var et andet system, som i praksis formentlig ville have været et næsten lige så godt system. Men nu har vi reguleringspristallet, og det er alle enige om er en god idé.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Fru Mette Groes for en kort bemærkning, og derefter bliver der ikke anledning til flere korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Mette Groes (S):

Der er faktisk heller ikke mere at sige, for ministeren har ét synspunkt og jeg har et andet. Det har vi nu gentaget et par gange over for forsamlingen, og så er spørgsmålet, om ikke vi er nødt til at holde her og så sige, at vi altså ikke synes, at det er en ordentlig regulering, selv om ministeren nu har brugt tid på at forklare, at det synes han.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Forhøjelse af pensionstillægget). (Lovforslag nr. L 218).

Lovforslagets tekst
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-

te forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder). (Lovforslag nr. L 219).

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Forhøjelse af formuenedslagsprocenten for fysiske erhvervsaktiver).

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.
(Fremsat 17/12 86. Første behandling 27/1 87. Betænkning 25/3 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Stavad (S):**

Det er jo en stor dag i dag. Det er den dag, hvor hr. Bernhard Baunsgaard får lejlighed til virkelig at luften sin sociale samvittighed. Nu har vi haft forslaget om regulering af folkepensionerne, og så kommer forslaget om en anden stærkt socialt truet gruppe efter hr. Bernhard Baunsgaards mening, nemlig de stakkels millionærer, som betaler formueskat.

Jeg synes, der er grund til at tage hatten af for den sociale forståelse, hr. Bernhard Baunsgaard viser også over for denne gruppe.

[Stavad]

pe, idet de stakkels millionærer, som har en skattepligtig indkomst – ikke en bruttoindkomst, men en skattepligtig indkomst – på over 500.000 kr., nu får en tredjedel af det beløb, som Det Radikale Venstre med rund hånd deler ud, og jeg forstår, at regeringen er helt enig i, at her har vi et påtrængende socialt problem, som der bør gøres noget ved.

Hr. Bernhard Baunsgaard lader sig naturligvis ikke forvirre af, at han dermed er med til at udhule det mest progressive element, vi har i vores skattesystem. Når vi ser på indkomstskattesystemet som sådant, må vi jo desværre erkende, at progressionen er begrænset, men gennem en række andre mekanismer kan man få en rimelig progression ind i systemet. Her er formueskatten det vigtigste element; det viser de beregninger, vi har fået under udvalgsarbejdet.

Man skal naturligvis heller ikke lade sig forvirre af, hr. Bernhard Baunsgaard, at det er en fuldstændig umulig administrativ ordning, hr. Bernhard Baunsgaard kommer med, for når vi står med et så påtrængende socialt problem, skal ingen anstrengelser spares; så skal man, uanset at man manuelt skal til at tage en lang, lang række selvangivelser, der er indleveret, op og foretage ændringer, selvfølgelig sørge for, at det bliver klaret.

Vi forstår nu, at dér, hvor Det Radikale Venstre virkelig opfatter, at der er et påtrængende socialt problem i forhold til de små millionærer, skal der gøres en indsats, dér har vi ingen provenumæssige problemer, dér finder vi pengene. At vi så må erkende, at hvis der er nogle problemer i formueskatten – og jeg vil da ikke afvise, at der kan være ting, det kan være fornuftigt at se på – er det et forkert sted, man sætter ind, det synes jeg heller ikke vi skal lade os forvirre af, hr. Bernhard Baunsgaard, for der bliver givet en melding til de stakkels millionærer, som føler sig klemte, om, at vi er opmærksom på deres problem, og at et flertal i Folketinget med hr. Bernhard Baunsgaard som bannerfører vil tage det helt alvorligt.

At hr. Bernhard Baunsgaard har foreslået denne ændring, skyldes, at det var den, han teknisk kunne finde ud af. Og selv om det er forkert at gøre det, og selv om det ikke er retfærdigt, forstår jeg godt, at det af en række årsager har været hr. Bernhard Baunsgaards agt at give denne melding til de berørte.

Derfor synes jeg, at vi i fællesskab her i dag skal hædre hr. Bernhard Baunsgaard som millionærernes sande ven, der mener, at de sociale problemer, som millionærerne har, skal dette Folketing ikke spare sig nogen anstrengelser for at løse.

For god ordens skyld skal jeg måske til sidst sige på Socialdemokratiets vegne, at vi agter at stemme imod hr. Bernhard Baunsgaards fanetog for at redde tilværelsen for de små millionærer.

Thoft (SF):

Man kan holde denne ordførertale på to måder, og jeg synes, hr. Stavad viste sin udmærkede humoristiske sans. Jeg må erkende, at min egen humoristiske sans strækker ikke så langt.

Jeg synes, at dette lovforslag er udueligt, at det er skandaløst, og at det er asocialt.

Det er udueligt, fordi en lang, lang række af de skatteydere, som får lempelsen, har afleveret deres selvangivelse, og nu skal skattevæsenet – på et tidspunkt, hvor de min-sandten har nok at se til på grund af skattereformen, kartoffelkuren og alle de andre ulykker, som regeringen har lavet sammen med de Radikale, og som gør, at byrder er blevet væltet over på de lokale ligningskommissioner – også til at pilke de stakkels millionærers selvangivelser ud af systemet og finde ud af, hvor meget formuenedslaget for fysiske erhvervsaktiver udgør. Det er udueligt, fordi det i det mindste burde have ikrafttræden fra 1. januar 1988 for ikke at overbelaste ligningsmyndigheden mere, end den allerede er overbelastet.

Hr. Bernhard Baunsgaard ved jo godt, at vi med de love, der er vedtaget herinde, og som SF min salighed har stemt imod de fleste af, har væltet byrder i stor udstrækning over på de lokale ligningskommissioner, og det er helt unødvendigt at overbebyrde dem yderligere. Derfor er det udueligt.

Forslaget er asocialt, fordi det lige præcis gavner den gruppe af erhvervsdrivende, som skattereformen gavner allermost. Det er den gruppe af erhvervsdrivende, de højtjenende, dem med de store formuer, som på grund af skattereformen får de største skattelettelser, og det hænger bl.a. sammen med beregningen af det såkaldte kapitalafkast, som er en del af skattereformen. Hvor disse mennesker

[Thott]

tidligere måtte betale 73 pct. i skat af den sidste krone, kommer de i dag til at betale 68 pct. i skat af den sidste krone, men det gælder ikke for den del af kronerne, som henføres til afkastet af de fysiske erhvervsaktiver, for den del betales kun 56 pct. Det vil sige, at lovforslaget rammer ind i den gruppe, som Folketinget som følge af skattereformen allerede har begunstiget mere end nogen anden gruppe i kongeriget Danmark.

Hvis vi ser på, hvad det betyder i procent, vil skattelettelsen for en erhvervsdrivende med en formue i fysiske erhvervsaktiver på 10 mill. kr. og en erhvervsindkomst på 2 mill. kr., hvoraf den ene million kroner er brugt til privatforbrug – og så er det efter min mening ikke muligt at bruge mere til privatforbrug; man kan kun æde én bøf om dagen og drikke én flaske vin om dagen, hvis man da ikke er alkoholiker – andrage 290.000 kr., og det er 20 pct. af den skat, vedkommende ellers skulle have betalt. Det er dog en klækkelig skattelettelse.

Fattigfolks trækprocenter er derimod som følge af skattereformen og de andre ulykker, som er sket rundt omkring i kommunerne, bl.a. fordi staten har væltet byrder over på dem, steget med 1 til 2 pct.

Hvor der er tale om millionærerne, forærer vi dem i gennemsnit et sted mellem 2.500 kr. og 5.000 kr. pr. snude med det forslag, vi nu vedtager. Det dækker over meget store variationer, det ved jeg godt, og for den erhvervsdrivende, jeg har nævnt tallene på, bliver skattelettelsen på 22.000 kr.

Jeg mener ligesom hr. Stavad, at det er forkasteligt, at Folketinget, samtidig med at det vedtager, at pensionisterne kan få snolde 71 kr., nu vedtager, at skatten for millionærerne skal lempes.

Jeg er ked af, at formanden ikke tillader, at vi diskuterer disse ting i sammenhæng, for jeg synes, det er afgørende og vigtigt, at vi ser dette forslag i sammenhæng med de to forslag, vi lige har vedtaget, og hvorefter pensionisterne fik 71 kr. Nu kan Folketingets flertal så vedtage, at millionærerne skal have en yderligere skattelettelse.

Jeg synes, forslaget er forargeligt, jeg synes, det er asocialt, og jeg synes, det er udeligt rent teknisk.

(Kort bemærkning).

Damgaard Nielsen (FP):

Det var ikke meningen, at jeg ville have holdt en ordførertale om det her, for det er så logisk, at det var ikke nødvendigt.

Men de to foregående talere kalder mig ligegodt herop, for der er også noget, der hedder skatteflugt, og den er vi da ivrige efter at standse. Men når man flår folk, stryger de altså til udlandet, og det burde på et eller andet tidspunkt gå op for befolkningen, at vi snakker om erhvervsaktive, som immervæk er dem, hele den danske befolkning lever af. Hvis der ingen erhverv er i dette land, kan vi godt lukke butikken, og det er vel ikke meningen, at vi skal brandskatte erhvervsfolk, så de flygter til udlandet alle sammen. Det burde de to herrer i hvert fald forstå. Der bliver ingen brug for hverken bankfunktionærer eller regnskabskonsulenter fremover, hvis vi ikke har nogen erhvervsaktive i vort land, og jeg synes, det er beskæmmende, at folk med den indsigt ikke kan se, at det er nødvendigt, at vi også gør en tilværelse mulig for dem.

Der findes jo også erhvervsaktive, der ingen afkast har. Jeg tænker på, at der er masser af landmænd som har en million i formue, men måske ingen indkomst. De kan let findes, og det burde de herrer i hvert fald vide.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Af hensyn til forståelsen vil jeg gerne sige, at den landmand, som hr. Damgaard Nielsen nævnte sidst som eksempel, der har en million i formue, men ingen indtægt, heller ikke vil komme af med nogen formueskat efter gældende regler.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da det er bragt ind i debatten, skal jeg lige fra den foregående debat gentage, at der bruges 4 mia. kr. til at hjælpe folkepensionisterne, og her foreslår jeg en skattelettelse, der på et år er 50 mill. kr. Jeg gør opmærksom på, at hvis man ikke var gået over til det system, som de Radikale anbefalede, med nedsættelse af inflationen og fortsat bevarelse af pristalsreguleringen af folkepensionen, ville man have fortsat den politik, som under de socialdemokratiske regeringer på 4 år medførte et fald i købekraften for folkepensi-

[Bernhard Baunsgaard]

onister på 6,1 pct. Det vidste Socialdemokraterne øjensynlig ikke, og det er beklageligt, at de ikke sætter sig ind i virkningerne af deres egen politik. Det står så over for, at under denne regering er real købekraften for folkepensionen steget med 7,1 pct. Jeg synes godt, vi kan være det socialt bekendt og bedre forholdene for folkepensionister, for det er det, der er sket.

Når jeg derefter kommer til de 50 mill. kr., som jeg foreslår brugt her, er det, fordi jeg gentagne gange, hver gang jeg har været på en mindre virksomhed, har fået fortalt og påvist med klare tal, at der ikke er plads til udvidelser, for udvidelser af arbejdspladserne koster anskaffelse af maskiner og eventuelt nybygninger, og hvis man fortsat – har disse folk sagt – skal betale så meget i formueskat, kan de ikke klare det. Derfor har jeg prøvet at opstille det regnestykke, at hvis det lykkes os gennem vort forslag her at bevare 1.000 stillinger, som vi har i dag, så kommer disse 50 mill. kr. ind i ekstra indkomstskat, så der er god balance i det.

Jeg forstår, at det, man er så forarget over, er en millionær, der har en stor formue bundet i bygninger, maskiner og jord og dertil en stor indkomst. Jeg tror, man drømmer om folk, der tager en million ud til privatforbrug. Han kan, som en af angriberne selv sagde, ikke bruge mere til sit privatforbrug, men han kan bruge mere til at konsolidere sin forretning. Er det sandsynligt, at han gør det? Ja, for grundlaget for hans store privatforbrug er, at forretningen fortsat eksisterer og udvikler sig, og det er det, dette forslag drejer sig om.

Som man ved – ja, Socialdemokraterne har ikke begrebet det, det er jeg efterhånden blevet helt overbevist om af hr. Lykkesoft og af de indlæg, der er kommet fra hr. Stavad – er det bærende i dansk erhvervsliv de små og mellemstore virksomheder. Nu ryster man på hovedet. Man skal passe på ikke at gøre det for voldsomt; for så kunne det være, man oppe på tilhørerpladserne kunne høre det rasle.

Lovforslaget var efter hr. Thofts mening udueligt, fordi det kommer nu. Det kommer ikke nu; det blev fremsat i december 1986. Vi bad om at få det behandlet hurtigt, vi bad den socialdemokratiske formand for udvalget om at gennemtvinge afgivelsen af betænkningen, fordi man var utrolig langsom til i Skat-

teministeriet at give os svar. Det er ikke vores skyld, at det ikke er kommet før. Men hvorfor skal det igennem nu? Jeg har troet så meget – men jeg håber da, at de tager fejl – på det, som Socialdemokraterne har sagt, at det næste år ikke bliver nemt for erhvervslivet. Det er derfor, vi skal sætte ind nu, så vi bevarer flest muligt arbejdspladser.

Jeg vil gøre opmærksom på, at det skal være netop i 1986. Man taler om, at de nu får nedsat deres skat fra 74 pct. til 68 pct. Ikke hvis det er formueskat. Ifølge det indgåede forlig er formueskatten fortsat 78 pct. sammen med indkomstskatten. Hvis man skal betale formueskat af 1 mill. kr., skal man tage cirka det firdobbelte ud af virksomheden for at kunne betale den. Det er det, der er ødelæggende for virksomhederne, og det er derfor, vi skal have gennemført forslaget nu.

Man kunne have talt om andre tal. Vi har gjort os nogle overvejelser og ment, at en forhøjelse af nedslagsprocenten fra 30 til 40 nok er det rimeligste under de foreliggende omstændigheder.

Jeg håber af hensyn til beskæftigelsen, at man får dette gennemført. Er der noget mere socialt end at sørge for, at folk får arbejde?

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Ja, nu har jeg så hørt hr. Bernhard Baunsgaards forsvarstale, men jeg vil gerne spørge ham: er det ikke korrekt, at det er de erhvervsdrivende, som begunstiges mest af skattereformen, som hr. Bernhard Baunsgaard nu yderligere vil komme til hjælp? Og er det ikke korrekt, hr. Bernhard Baunsgaard, at set i relation til de skattelettelser, som skattereformen allerede har givet de pågældende, er der kun tale om peanuts?

Hvis vi tager det eksempel, jeg har brugt nogle gange, så er skattelettelsen som følge af skattereformen 290.000 kr., og her finder hr. Bernhard Baunsgaard det altså socialt nødvendigt, at man nu yderligere får 22.000 kr. i skattelettelser. Men er det ikke peanuts? Og er det ikke noget vrøvl, at disse virksomheder ikke kan klare sig, uden at de får denne skattelettelser, når de i forvejen har fået den største skattelettelser, som nogen sinde er uddelt i kongeriget Danmark?

[Thoft]

Endelig siger hr. Bernhard Baunsgaard, at det jo ikke er rigtigt, at folk får denne skattelettelse fra de 74 pct. til de 68 pct., fordi det vandrette skatte loft på 78 pct. fortsat eksisterer, men det forudsætter enten en meget stor indkomst og en meget stor formue eller en meget stor indkomst og en pæn indkomst. Har man en lille indkomst og en meget stor formue, er risikoen for at ramme det skrå skatte loft ikke til stede. Det forudsætter, at man er ganske velhavende, og vi skal ikke glemme, at dette forslag entydigt kommer dem til gavn, som har en formue på over 1.234.500 kr. – sådan tror jeg reglerne er.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Man får dog en gang imellem glæde af det, man siger heroppe. Nu er hr. Thoft sandelig ved at vurdere, om det er rigtigt, hvad han siger. Nu skyder han foreløbig dem ud, der har en lille indkomst og en stor formue. Hvem er det? Det er landbrugerne. Mon ikke der er grund til over for de prisforslag, der nu stilles fra EF, at være opmærksom på, hvordan udviklingen i dansk landbrug bliver? Vi kan vel udskyde den gruppe, for det er ikke den, der har en million til privatforbrug.

De andre, dem, som hr. Thoft gerne ville bilde os ind i første omgang at forslaget drejede sig om, var dem, der havde en million til privatforbrug, og de får ingen lettelse, fordi de fortsat rammer mod loftet på de 78 pct., som er et led i skattereformen. Skal vi lette dem? Ja, de får en lettelse i indkomstskatten, men så skal de betale formueskatten helt ud. Tidligere kunne de få nedslag i formueskatten og betale indkomstskatten. Nej, skal vi lette dem, sådan at de bruger deres penge – og vi var enige om, at de såmænd ikke kunne bruge flere penge til privatforbrug – til at konsolidere, dvs. forbedre deres virksomhed, er vi nødt til at komme med et indgreb som dette. Jeg kan ikke forstå, at man ikke kan indrømme det.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg bliver mere og mere i tvivl om, hvorvidt hr. Bernhard Baunsgaard har forstået den skattereform, han selv har været med til

at gennemføre. Den indeholder jo netop det element, at hvis man benytter virksomhedsordningen og kun hæver et beskedent beløb til privatforbrug, så betyder det også en lave formueskat, hvorimod den, der hæver det store beløb til privatforbrug, ikke får et tilsvarende nedslag i formueskatten. Dem, hr. Bernhard Baunsgaard forsøger at tilgodese med sit lovforslag, er netop de personer, som har de høje indkomster, det store privatforbrug og de store formuer. De andre har det ingen interesse for.

Og når hr. Bernhard Baunsgaard så nævner den stakkels landmand, skal vi så ikke tage et konkret eksempel, hr. Bernhard Baunsgaard? Hvis vi tager en landmand, der har en ejendom med erhvervsaktiver på 6 mill. kr., og som skylder 50 pct., altså har en formue på 3 mill. kr., vil han med de nedslagsregler, der allerede findes, ikke komme af med 5 øre i formueskat.

Nu forsøger hr. Bernhard Baunsgaard at sikre, at den, der har en ejendom til 10 mill. kr. og en gældsprocent på 50, altså en egenkapital, en formue, på 5 mill. kr., også bliver skattefri. Derfor må jeg sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at der ikke er fugls føde på denne sag med henblik på at hjælpe dem, der har hjælp behov. Dette forslag er fuldstændig forfejlet, og det giver ikke en eneste arbejdsplads nogen steder; derfor må jeg endnu en gang konstatere, at det er hr. Bernhard Baunsgaards sociale samvittighed over for de stakkels millionærer – og vi kan føje til: med det store privatforbrug – som er løbet af med hr. Bernhard Baunsgaard her.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Så fik vi skudt en gruppe til ud; dem, der bruger virksomhedsskatten, men de slipper jo ikke for skat! Forhåbentlig kan hr. Stavad huske fra de forhandlinger, vi havde, at man opererer med opsat skat for dem.

Må jeg gentage, at dette lovforslag er fremsat for at sikre arbejdspladser i de små og mellemstore virksomheder, der er privatejet. Det er fremsat for at sikre, at vi fortsat har et dansk landbrug under de meget svære vilkår, der kommer, fordi EF sætter priserne på landbrugsprodukter ned. Vi er nødt til at gribe ind, og dette er den rigtige måde at gøre det på.

Albrechtsen (VS):

Jeg skal ikke gentage, hvad hr. Thoft og hr. Stavad har sagt, kun sige, at jeg er helt enig i vurderingen af lovforslaget, som vil betyde, at man skal bruge 50 mill. kr. på at lette vejen for godsejerne og de selvstændige. Men der er en ting, jeg vil tilføje, egentlig henvendt til Socialdemokratiet, og det er, at det må være aldeles utåleligt for Socialdemokratiet at blive præsenteret for denne form for politik fra et parti, som man har indgået et skattereformforlig med.

Vi så i efteråret, hvordan man gennemførte kartoffelkuren, som også i alt væsentligt var til fordel for den samme gruppe i befolkningen, nemlig de selvstændige; de gik fri, medens andre måtte betale.

Nu fortsætter hr. Bernhard Baunsgaard altså efter nøjagtig den samme model. Man aftalte en skattereform med Socialdemokratiet – det mislykkedes ganske vist – som Socialdemokratiet dog havde set som et sammenhængende forsøg på at indføre noget socialt retfærdigt og afbalanceret. Den aftale indgår Det Radikale Venstre og regeringspartierne så med Socialdemokratiet, og derefter tager man fat på at skævvride det hele gennem det ene forslag efter det andet til gunst for nogle bestemte i forvejen privilegerede befolkningsgrupper.

Jeg kan bare konstatere, at det må være utåleligt for Socialdemokratiet at have sådanne aftalepartnere, og det er ufatteligt, hvis Socialdemokratiet i det lange løb vil acceptere og blive ved med at finde sig i, at det foregår på den måde. Det håber vi andre i hvert fald ikke at de vil blive ved med at finde sig i.

Så en sidste bemærkning, nemlig den, at det egentlig er mærkeligt, at for hr. Bernhard Baunsgaard og hans parti, som ellers står så utrolig fast på den samlede udgiftsramme i finansloven, og som har stillet krav om, at det ene og det andet projekt, som er vedtaget, skal udskydes, netop fordi det ligger uden for den udgiftsramme, man har fastsat i finansloven, gælder dette altså ikke, når det drejer sig om at forgyldte godsejerne, for så er der 50 mill. kr. til rådighed ud over udgiftsrammen, som man bare kan tage. Så vigtigt er det for Det Radikale Venstre, at man vil bryde sit princip om at holde udgiftsrammen lige præcis af hensyn til dette formål.

Hvis det gælder om at undgå, at fattige mennesker bliver endnu fattigere, at arbejdsløse kommer på nedsatte dagpenge f.eks., vil man ikke tage penge uden for udgiftsrammen, men det vil man altså godt, når det gælder om at forgyldte godsejere. Dette viser klart, hvordan Det Radikale Venstre efterhånden prioriterer tingene.

Jeg synes, det for Socialdemokratiet må være ganske utåleligt at være koblet sammen med regeringspartierne og Det Radikale Venstre via skattereformen på den måde, som det faktisk er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg skal kun gøre den korte bemærkning til hr. Albrechtsen, at nu bliver han altså nødt til at finde ud af, hvilken argumentation han ønsker at bruge. Hr. Albrechtsen har jo indtil denne dag brugt ganske meget af Folketingets tid til at beklage de bindinger, som skattereformen indebærer. Nu forstår jeg, at hr. Albrechtsen beklager meget, at der ikke er flere bindinger, end tilfældet er.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er et svar til hr. Albrechtsen. Jeg gør udtrykkeligt opmærksom på, at i de skøn, vi har foretaget over, hvad der vil ske med dette lovforslag, regner vi med, at der tilsammen gennem nyoprettelse eller ikke-nedlæggelse af stillinger vil være 1.000 flere i arbejde, og det vil så nogenlunde svare til dette tab på 50 mill. kr. Vi prøver altid på at holde balancen i tingene.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Man kan jo altid som hr. Bernhard Baunsgaard lave et eller andet fuldstændig udokumenteret skøn. Jeg ved ikke, om det er landbrugsproduktionen, man ved hjælp af kunstgødning skal sætte i vejret for at få større overskudslagre, således at man på den måde når frem til disse ekstra stillinger, eller hvad det er for nogle stillinger, hr. Bernhard Baunsgaard tror der kommer ved afskrivningsregler og de forbedringer via skattereformen, som hr. Thoft var inde på.

[Albrechtsen]

Det tror jeg ganske enkelt ikke på, og det er aldeles udokumenteret. Det er naturligvis det påskud, hr. Bernhard Baunsgaard bruger til at sprænge den finanspolitiske udgiftsramme lige netop i den her sag. Men vi er ikke nået længere med det, fordi hr. Bernhard Baunsgaard ikke har nogen dokumentation for den påstand. Det er jo sådan indrettet med disse ting, at man ikke senere hen fuldt ud vil kunne afklare, om hr. Bernhard Baunsgaard havde ret eller ej. Det er jo bekvemt for hr. Bernhard Baunsgaard i en sag som den her.

Lad mig afslutningsvis sige til hr. Stavad, at han vist godt er klar over, at det, jeg opfordrede til, var, at Socialdemokratiet tog op til overvejelse, om man overhovedet længere vil lade sig binde til sammen med regeringen at føre en skattepolitik, der inddækker den borgerlige regerings finanslov, og samtidig være vidne til, at den samme regering sammen med Det Radikale Venstre laver den ene skattelov efter den anden, som er direkte asocial.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Under førstebehandlingen af dette lovforslag udtrykte jeg på regeringens vegne vores tilslutning til det og sagde oven i købet, at jeg føler, at der er perspektiv i dette lovforslag. Der er nemlig perspektiv henimod et bedre og mere retfærdigt skattesystem.

Det har ikke overrasket mig, men undret mig lidt, at der var ordførere her, der talte om forargelse over dette lovforslag. Jamen sådan forholder det sig ikke. Det er jo lige det stik modsatte. Vi har med skattereformen arbejdet på sammen med et flertal i Folketinget at lave et skattesystem, der er mere retfærdigt. Et skattesystem er mere retfærdigt, hvis det baserer sig på skatteevne, og det må efterhånden være fuldstændig klart, at fordi man får en større formue, får man ikke større skatteevne. Skatteevnen hænger ikke sammen med formuens størrelse, men hænger alene sammen med afkastets størrelse. Og det er da også afkastet, der skal beskattes, ikke den abstrakte formue.

Formuens størrelse udtrykker altså ikke skatteevnen, og derfor er der intet uretfærdigt i, at man formindsker formueskatten og forhåbentlig om nogen tid også kan afskaffe den.

Det forslag, der foreligger her, er også retfærdigt på den måde, at man undlader at beskatte netop de formueaktiver, som er produktionsaktiver, altså de aktiver, som danner grundlaget for en indtjening, ikke alene til gavn for skatteyderen, men også til gavn for vort samfund.

Det er derfor med god grund, vi har hilst dette forslag fra Det Radikale Venstre velkommen og også giver det regeringens støtte. Det er regeringens opfattelse, at vi skal fortsætte ad den vej.

Afskaffelse af formueskatten indebærer i hvert fald to problemer. Det ene er, om man kan skaffe det fornødne politiske flertal, og der er det perspektiv i det, der sker i dag, at det kan vi måske nok. Men det andet er: hvorledes dækker vi provenutabet? Det er, sådan har jeg forstået hr. Bernhard Baunsgaard, forklaringen på, at dette forslag holder sig inden for de beskudte rammer, der her er tale om. Jeg tror, enhver vil forstå, at det ikke er nemt at skaffe dækning for det provenutab, som en væsentlig afskaffelse eller begrænsning af formueskatten vil give.

Det er regeringens håb, at der inden alt for længe kommer en dag, hvor vores økonomi tillader det, således at vi kan afskaffe denne skat, som ud fra alle synspunkter ikke er nogen god og slet ikke nogen retfærdig skat.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Nu synes jeg, vi skal holde op med hykleri. Derfor vil jeg godt spørge: er skatteministeren enig med statsministeren i, som denne udtalte forrige onsdag her i Tinget, at der ikke er grundlag for skattelettelser de første 4-5 år? Og er skatteministeren endvidere enig med statsministeren i, at når den dag oprinder, hvor der er mulighed for skattelettelser, så er det indkomstskatten, der skal sænkes, altså ikke formueskatten? Statsministeren blev direkte spurgt om formueskatten, og han svarede klart og tydeligt – jeg er sikker på, at statsministeren vil bekræfte det, hvis det bliver nødvendigt – at det er indkomstskatten, der skal sænkes, hvis der om 4-5 år er grundlag for skattelettelser.

Derfor synes jeg, at skatteministeren, selv om han har startet valgkampen, skulle holde sig så meget til sandheden.

(Kort bemærkning).

Thoft (SF):

Det er en kort kommentar til skatteministeren og til hans forelæsning om skatteevne.

Værdistigninger på aktier, på jord, på fast ejendom, på varelagre beskattes normalt ikke, varelagre i hvert fald først efter mange år. Jeg kender ingen, der har en millionformue, altså som bliver formueskattepligtige, som er opsparet af rent beskattede midler. Har man en millionformue, er forudsætningen i de 99,99 pct. af tilfældene, at man har haft en ubeskattet værdistigning på jord, på aktier, på fast ejendom. Ellers er det ikke muligt at spare sig til en millionformue; så store er indkomstskatterne her i landet.

Netop derfor er formueskatten den eneste mulighed for dog at få nogle kroner i kassen fra disse mennesker, som har haft disse voldsomme værdistigninger, der bringer deres formue op på over 1 mill. kr. De har ikke bidraget undervejs.

Derfor er det ikke korrekt, når skatteministeren siger, at skatteevne afhænger af afkastet. Jamen afkastet er jo også værdistigningerne. Det er jo også værdistigningerne på jord og fast ejendom. Det er jo også værdistigningerne på aktier.

Jeg synes også, at skatteministeren, når han nu alligevel skal herop, bør svare på, om ikke det er korrekt, når jeg i debatten med hr. Bernhard Baunsgaard har sagt, at de skatteydere, som begunstiges af det her forslag, er de samme skatteydere, som skattereformen allerede har begunstiget. Er det ikke korrekt, at det typisk er lige netop den gruppe skatteydere, der igen begunstiges?

Endelig vil jeg spørge skatteministeren – jeg er straks færdig, hr. formand – om han finder, at dette forslag med sin ikrafttrædelsesbestemmelse er administrerbart. Er skatteministeren ikke bekymret for, om ligningskommissionerne rundt omkring er i stand til at administrere det her forslag?

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Man må sige, at regeringen giver et overordentlig klart signal, når skatteministeren i dag siger, at dette er det første skridt på vejen til afvikling af formueskatten.

Jeg spurgte før Socialdemokratiet, om man ikke fandt, at det var utåleligt at have et skatteforlig sammen med regeringspartierne og så se på, at regeringen er villig til at bruge et flertal sammen med Det Radikale Venstre til at gå i gang med en hel række tiltag, som i realiteten totalt underminerer den balance, som Socialdemokratiet påstod der skulle være i skattereformen. Vi kan diskutere, om den er der eller ej, men den forsvinde under alle omstændigheder totalt, når Socialdemokratiet tillader regeringen at fortsætte på denne måde, hvad den helt klart har erklæret at den vil.

Jeg synes, at Socialdemokratiet burde tilkendegive over for regeringen, at dette vil man ganske enkelt ikke finde sig i. Det kan da ikke være rigtigt, at regeringen sammen med hr. Bernhard Baunsgaard skal have lov til at afskaffe formueskatten. Jeg håber, der kommer et sådant klart signal fra Socialdemokratiet.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne takke ministeren for tilslutning til forslaget.

Formueafgiften eller formueskatten virker efter min og de Radikales opfattelse som en hund i et spil kegler i det danske skattesystem. Den virker i adskillige tilfælde ødelæggende og kun rimelig i nogle tilfælde og nogle få måske. Når vi taler om afvikling af formueskatten, vil jeg gerne sige, at udgangspunktet for os vil være i disse tider at forøge antallet af arbejdspladser. Det er derfor, vi har valgt dette forslag, som teknisk er meget nemt. Det er en videreførelse af det forslag, Socialdemokraterne i sin tid udarbejdede.

Hvis vi skulle gå videre med afviklingen af formueskatten, burde det næste nok være, at vi så på den formueskat, der er bundet til industrivirksomhederne. Her tænker jeg især på, om man kan gøre, som det er foreslået fra industriside: sætte formueskatten i forhold til antallet af ansatte. Altså jo flere ansatte, jo mildere burde formueskatten være, ud fra den antagelse, at det ville gavne beskæftigelsen. Det er nok det sted, vi burde sætte ind, for jeg tror, at vi for at komme godt igennem det nærmeste år har brug for virkelig nytænkning på mange områder. Med »godt igennem« tænker jeg ikke blot på at bevare de par hundrede tusinde arbejdsplad-

[Bernhard Baunsgaard]

ser, som er skabt under denne regering hidtil, men også på at skabe stadig flere.

Og så er der et lille område, som jeg synes man også skulle interessere sig for, og det er båndlagte kapitaler, hvor vi af og til støder på eksempler på, at afkastet af de båndlagte kapitaler, når man har indtægt ved siden af, er så lille, at det ikke kan bære først en indkomstskat og derefter en formueskat.

Det tror jeg nok ville være den rækkefølge, hvori vi tog det, altså atter tage udgangspunkt i bevarelsen af arbejdspladser.

Skulle jeg pege på et område, hvor vi kunne skaffe ligevægt i samfundets indkomster, var det vel nok på sin plads samtidig at gøre opmærksom på, at det danske arveafgiftssystem, sammenlignet med det engelske og det amerikanske, er overordentlig mildt. Jeg kan pege på alene den omstændighed, at det danske system retter sig efter modtagerne af arven og deler op efter dem, medens det engelske holder fast ved, at der er én arvegiver, og beregner det ud fra det. Der ville jeg tro at man skulle sætte ind. Det ville nok alt i alt virke bedre.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det vil næppe overraske hr. Stavad ret meget, at jeg fortæller, at jeg er enig med statsministeren i de udtalelser, han fremsatte for nogen tid siden. Derimod er det overraskende for os andre, at hr. Stavad har forstået så dårligt, hvad jeg har sagt.

Naturligvis har jeg ikke talt om, at vi skulle lette skatten med et milliardbeløb. Det, jeg har talt om, er, at vi skal omlægge skatten, så den bliver mere retfærdig. Det er naturligvis en øvelse, skatte- og afgiftsudvalget og formanden for dette skal deltage aktivt i.

Det er naturligvis også ministerens opgave hele tiden at sørge for at få skattesystemet bragt på en sådan form, at det er alment acceptabelt, og formueskatten er ikke alment acceptabel.

Man siger ganske vist, at der her er tale om en meget lille gruppe. Ja, så lille er gruppen nu heller ikke. Det drejer sig dog om 90.000 familier eller ca. 200.000 mennesker. Men det kan heller ikke være afgørende, om gruppen er lille eller stor. Det afgørende er, om vi har nogle regler, som må betragtes som tilfældige og uretfærdige, sådan som vi har det med formueskatten.

Hr. Thoft siger, at det er en meget retfærdig skat, fordi man beskatter noget, som tidligere var skattefrit. Til en vis grad er det rigtigt, at man beskatter noget, som er erhvervet skattefrit. Men det kan aldrig nogen sinde begrunde, at man brandskatter det. Jeg tror ikke, at nogen af de mennesker, der betaler formueskat i kombination med deres indkomstskat og i kombination med de skateloftsregler, vi har, føler, at det er en særlig retfærdig skat.

Der er også noget underlig demagogisk i dette hele tiden at fremhæve, som man gør fra SFs side og fra Socialdemokratiets side, at formueskatten er en ganske specielt retfærdig skat. Vi opkræver i skatter og afgifter ca. 275 mia. kr. om året. Formueskatten giver en god milliard. Man kan da ikke pantsætte sin retfærdighedssans, hvis det er det, man har, blot for 1 mia. kr., altså en brøkdel, en tredjedel af en procent af de penge, der opkræves. Så at bevare formueskatten, fordi man siger, det er en ganske specielt retfærdig skat, er demagogi af første klasse.

Hr. Thoft spurgte, om de personer, der omfattes af hr. Bernhard Baunsgaards forslag, er de samme personer, som får lettelse efter skattereformen. Skattereformen er lavet på den måde, at der vil være skattelettelser til de personer, der hidtil har betalt for meget i skat, fordi deres nabo har betalt for lidt i skat. Det er da nok muligt, at der er nogle i den kategori, der også omfattes af hr. Bernhard Baunsgaards forslag, men der er andre og langt større grupper, der får skattelettelse: børnefamilier og forskellige andre.

Til sidst spurgte hr. Thoft, om loven er administrerbar. Ja, den er ganske enkelt administrerbar. Der er jo ikke tale om lignings spørgsmål. Der er kun tale om at ændre en procent. Det er jo de gamle, de sædvanlige ligningsregler, der gælder. Det eneste, der skal ske, er, at man ligner på sædvanlig måde, men i stedet for et nedslag på 30 pct. skal man give et på 40 pct. Det vil ikke overstige evnerne i skatteadministrationen.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Når formueskatten er et vigtigt element i vores samlede skattesystem, på trods af at det kun giver ca. 1,5 mia. kr., er det på grund af fordelingen af formueskatten. Hvis

[Stavad]

vi tager de oplysninger, skatteministeren selv har givet skatte- og afgiftsudvalget, siger de, at med en bruttoindkomst på mellem 125.000 og 150.000 kr. betaler man gennemsnitlig 60 kr. i formueskat. De 4.000, der tjener over 1 mill. kr., betaler gennemsnitlig 71.000 kr. i skat. Den form for progression og retfærdighed finder skatteministeren desværre intet andet sted i vort skattesystem.

Må jeg i øvrigt takke skatteministeren for klargøringen. Jeg forstod det sådan, at skatteministeren havde som målsætning, var at omlægge formueskatten, så at den fortsat indbragte et uændret provenu, men måske efter nogle andre regler, som var mere retfærdige. Er det tilfældet? Så er vi i Socialdemokratiet til at få i tale. Der kan godt være nogle ting, det kan være fornuftigt at justere i forbindelse med formueskatten. Men vi ønsker ikke denne skat udhulet. Var det ministerens målsætning, så havde det været fornuftigt, om ministeren havde afvist hr. Bernhard Baunsgaards hovsaforslag til 50 mill. kr., som sandsynligvis bliver et væsentlig større beløb, da det er et meget forsigtigt skøn.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Således foranlediget må jeg understrege over for hr. Stavad, der ikke var med i alle forhandlingerne om skattereformen, at efter Socialdemokratiets, regeringens og de Radikales opfattelse er formueskatten ikke et led i aftalen om skattereformen. Det gjorde vi meget stærkt opmærksom på. Jeg mente, at de 78 pct. i samlet indkomst- og formueskat var for højt. Jeg bad Socialdemokratiet om at genforhandle det. Jeg sagde, at det efter min opfattelse for at bevare arbejdspladser var nødvendigt, at man på anden måde rettede i formueskatten. Sådan ligger den sag.

Må jeg sige om statistikken, man bruger her, at der er sagt mange ting om statistik, bl.a. at den er som de gamle gaslygter: de er gode at støtte sig til, men de oplyser ikke meget – eller, som en klog venstreborgmester engang sagde: statistik er som en bikini: den afslører meget, men skjuler det væsentlige.

Det væsentlige i de tal, hr. Stavad kom med her, er, at for den store gruppe med forholdsvis små indkomster er det 61 kr. i gennemsnit, men de kan jo være samlet – og er

det ofte – på nogle få, hvor de er stærkt ødelæggende. Det er det, som statistikken, når man går ned i den, fortæller os om den gruppe, og det burde hr. Stavad da vide.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Harmonisering af reglerne om beregning af nedsatte dagpenge for fuldtids- og deltidsforsikrede medlemmer, ændring af reglerne om udbetaling af dagpenge til medlemmer, der modtager social pension, præcisering af klage-reglerne m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 14/1 87. Første behandling 20/1 87. Betænkning 25/3 87).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Vi har skrevet i betænkningen, at vi vil redegøre for vores stilling til forslaget her